

บทที่ 4

ผลการวิจัย : การบูรณาการแผนงานวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “แผนการพัฒนาให้เป็นอุทยานแห่งชาติที่ยั่งยืนโดยการสร้างคุณค่าตราแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทางธรรมชาติจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ: กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ประเทศไทย” คณะผู้วิจัยได้บูรณาการจากโครงการวิจัยย่อยที่ 1 (การวิจัยเชิงคุณภาพ) และโครงการวิจัยย่อยที่ 2 (การวิจัยเชิงปริมาณ) ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับประเด็นดังนี้

4.1 สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลจากโครงการย่อยที่ 1 (เชิงคุณภาพ)

การพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการเพื่อการเรียนรู้ทางธรรมชาติจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจากทัศนะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสู่การเป็นอุทยานแห่งชาติที่ยั่งยืน สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล มีดังนี้

อุทยานแห่งชาติแก่งกระจานมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานโดยมุ่งเน้นการอนุรักษ์ทรัพยากรในแนวเขตป่าให้ยั่งยืนและชัดเจน เพื่อให้ผืนป่ายังคงความอุดมสมบูรณ์อยู่เช่นเดิมรวมถึงระบบนิเวศทั้งระบบด้วย ส่วนการให้บริการด้านการท่องเที่ยวถือเป็นวัตถุประสงค์ในลำดับรองลงมา อย่างไรก็ตามการดำเนินงานทั้ง 2 ประการนี้ก็มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน เพราะถ้าอุทยานฯ ไม้มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ ไม้มีความหลากหลายทางชีวภาพทั้งพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ ไม้มีทัศนียภาพทางธรรมชาติที่งดงาม ไม้มีแหล่งท่องเที่ยวหรือกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวทำ อุทยานฯ ก็อาจไม่มีสิ่งจูงใจให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวได้ ส่งผลต่อสภาพทางเศรษฐกิจของชุมชนโดยรอบอุทยานฯ ที่การท่องเที่ยวก่อให้เกิดอาชีพและรายได้ให้กับคนในชุมชน สอดคล้องกับแนวคิดของ Holden (2001) ที่กล่าวว่า การที่ชุมชนมีรายได้ที่เพียงพอจากการประกอบอาชีพจะส่งผลต่อการลดปัญหาที่เกิดขึ้นจากชุมชน เช่น ลดปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า ลดปัญหาการล่าสัตว์ป่า และลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างชุมชนกับกลุ่มอื่นๆ เช่น ความขัดแย้งระหว่างชุมชนกับสัตว์ป่า ชุมชนกับภาครัฐ ชุมชนกับนายทุน และปัญหาระหว่างชุมชนด้วยกัน แม้ว่าอุทยานฯ จะไม่มีการท่องเที่ยวแต่คนในชุมชนก็ยังต้องดำเนินชีวิตโดยอาศัยพึ่งพิงป่า ทั้งด้านอากาศสภาพอากาศที่บริสุทธิ์ ลดปัญหาภาวะโลกร้อน การเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารเพื่อการยังชีพ รวมถึงเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งการที่อุทยานฯ จะพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการสู่การเป็นอุทยานแห่งชาติที่ยั่งยืนได้ต่อไปในอนาคตนั้น จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐอื่นในพื้นที่ ภาคเอกชน และชุมชนโดยรอบพื้นที่อุทยานฯ ซึ่งสอดคล้องกับหลักของการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ว่าพื้นที่นั้นจะต้องมีการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรอย่างพอดี เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ต่อไปได้ในระยะเวลาที่ยาวนาน และมีการกระจายผลประโยชน์ให้แก่คนส่วนใหญ่ รวมทั้งมีการร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้ส่วนเสีย (สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, 2552)

สำหรับขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ได้ดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในผืนป่าแก่งกระจาน อย่างไรก็ตามยังมีการบริหารงานในบางประเด็นที่ทางอุทยานฯ ยังต้องพัฒนาและปรับปรุงให้เหมาะสมมากขึ้น ได้แก่ การจัดการด้านสาธารณสุขปลอดภัยทางการท่องเที่ยว โดยเฉพาะเรื่องน้ำดื่ม น้ำใช้ ห้องสุขา สำหรับบริการนักท่องเที่ยวที่ยังไม่เพียงพอและต้องดูแลเรื่องความสะอาดให้มากขึ้น ในขณะที่การอำนวยความสะดวกด้านอื่นได้ดำเนินการให้มีความสอดคล้องกับสภาพของแหล่งท่องเที่ยว และไม่รบกวนความเป็นธรรมชาติมากเกินไป เช่น มีลานกางเต็นท์แทนการสร้างบ้านพักในอุทยานฯ เพิ่ม ถนนในการเดินทางเข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยวพะเนินทุ่ง หรือภายในน้ำตกป่าละอู ยังคงสภาพเดิมปราศจากการลาดยาง เป็นต้น เจ้าหน้าที่ของอุทยานฯ ต้องได้รับการฝึกอบรมในการลาดตระเวน การให้บริการและการสื่อความหมายให้กับนักท่องเที่ยว ส่วนในเรื่องของการสร้างเครือข่ายกับชุมชน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และการจัดกิจกรรมอนุรักษ์ป่าต่างๆ นอกจากจะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนอย่างแท้จริงแล้ว ยังช่วยส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างอุทยานฯ กับชุมชนโดยรอบด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบูรณ์ ประสาททอง (2551) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการของอุทยานแห่งชาติแก่งกระจานที่มีประสิทธิภาพ ไว้ดังนี้ ควรจัดระบบสาธารณสุขปลอดภัยและระบบโครงสร้างพื้นฐานที่สอดคล้องกับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและนักท่องเที่ยว มีกิจกรรมให้ความรู้ ระบบสื่อความหมายและอุปกรณ์สื่อสารที่ทันสมัยสอดคล้องกับแหล่งท่องเที่ยวและตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว จัดฝึกอบรมบุคลากรให้มีความรู้เกี่ยวกับทรัพยากร ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อย่างถูกต้องชัดเจน กระจายรายได้และให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ จึงจะถือว่าเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สมบูรณ์และสอดคล้องต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนได้

อุทยานแห่งชาติแก่งกระจานมีการใช้การสื่อสารในการบริหารจัดการและสื่อความหมายไปยังกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยการจัดประชุมบุคลากรทุกเดือน การประชาสัมพันธ์การจัดโครงการปลูกป่าไปยังชุมชน การบรรยายความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวผ่านกิจกรรมเชิงอนุรักษ์ต่างๆ รวมถึงแจ้งให้นักท่องเที่ยวทราบถึงวิธีการปฏิบัติตนในการท่องเที่ยว เป็นต้น อย่างไรก็ตามอุทยานฯ ควรมีการสื่อสารข้อมูลไปยังกลุ่มผู้เกี่ยวข้องให้มากขึ้น เช่น สื่อสารไปยังนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้วยป้ายโฆษณา โดยใช้ข้อความเพื่อรณรงค์ไม่ให้ตัดไม้ทำลายป่า ไม่ให้ล่าสัตว์ สื่อสารมาตรการด้านกฎหมายสำหรับผู้กระทำผิด เช่น การตัดไม้ การล่าสัตว์ ผ่านทางสื่อต่างๆ และตัวบุคคล จัดทำเป็นหลักสูตรอบรมให้ความรู้หรือหลักสูตรการศึกษาท้องถิ่น สื่อสารด้วยเทคโนโลยีข้อมูลสารสนเทศทั้งภายในองค์กรไปยังบุคลากร และการสื่อสารภายนอกไปยังนักท่องเที่ยว ชุมชน สถาบันการศึกษา เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับที่สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ได้เสนอไว้ว่า ควรมีการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศควบคู่ไปกับนโยบายด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยใช้กลยุทธ์ด้านการศึกษาและสื่อความหมายธรรมชาติ ประกอบด้วยวิธีการที่สำคัญ คือ เป็นสื่อกลางทางการศึกษาและการเรียนรู้ด้านระบบนิเวศของนักท่องเที่ยว เพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีการให้ข้อมูลก่อนการท่องเที่ยว การศึกษาระหว่างการ

ท่องเที่ยว รวมทั้งการให้การศึกษาเพิ่มเติมในภายหลังด้วย โดยให้กลุ่มผู้เกี่ยวข้องได้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงด้วยตนเอง และได้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ เช่น การสื่อความหมาย ธรรมชาติ การฝึกอบรม การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เป็นต้น

4.2 สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลจากโครงการย่อยที่ 2 (เชิงปริมาณ)

คุณค่าตราแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศผ่านการเรียนรู้ทางธรรมชาติของนักท่องเที่ยว ดังตารางที่ 4.1 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน ตารางที่ 4.2 ผลการวิจัยและภาพที่ 4.1 สรุปผลการวิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล มีดังนี้

1. นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกันมีแรงจูงใจด้านความผ่อนคลาย ด้านการรู้จักตราแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างกัน เนื่องจากกลุ่มที่มีอายุ 35-44 ปี มีแรงจูงใจด้านความผ่อนคลายมากกว่ากลุ่มที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป (เนื่องจากกลุ่มที่มีอายุน้อยอยู่ในวัยทำงานจึงมีแรงจูงใจต้องการการผ่อนคลายมากกว่าคนที่มีอายุมาก) และกลุ่มที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป มีการรู้จักตราแหล่งท่องเที่ยวมากกว่ากลุ่มที่มีอายุ 25-34 ปี เนื่องจากกลุ่มที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไปนั้น เป็นกลุ่มที่มีอายุมากที่สุด มีประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยวมากที่สุด ดังนั้นจึงมีการรู้จักอุทยานแห่งชาติแก่งกระจานเป็นอย่างดี ดังนั้นจึงมีประสบการณ์อันยาวนานซึ่งอาจจะเกิดขึ้นจากการที่เคยท่องเที่ยวมาแล้ว หรือเกิดจากการรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อต่างๆ หรือได้รับการบอกต่อจากเพื่อน ญาติ หรือคนรู้จัก ดังนั้นจึงรู้จักแหล่งท่องเที่ยวอุทยานฯ แก่งกระจานเหนือกว่ากลุ่มอื่น ซึ่งประเด็นนี้จะสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า กลุ่มที่มีอายุต่างกันจะมีแรงจูงใจ และมีการรับรู้/การรู้จักที่แตกต่างกัน (Kotler & Keller, 2009, p. 256)

2. นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีภาพลักษณ์ตราแหล่งท่องเที่ยว การรู้จักตราแหล่งท่องเที่ยว ความตั้งใจที่จะท่องเที่ยวซ้ำในอนาคต และความตั้งใจที่แนะนำ/บอกต่อ แตกต่างกัน โดยกลุ่มสมรส/อยู่ด้วยกัน มีความเห็นด้านภาพลักษณ์ตราแหล่งท่องเที่ยว การรู้จักตราแหล่งท่องเที่ยว ความตั้งใจที่จะท่องเที่ยวซ้ำในอนาคต และความตั้งใจที่แนะนำ/บอกต่อมากกว่ากลุ่มโสด/ม่าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่ เนื่องจากกลุ่มโสดส่วนใหญ่เป็นกลุ่มนักศึกษาที่มีอายุน้อย จึงถือว่ามีประสบการณ์ต่ำกว่า ดังนั้นจึงมีการรับรู้ด้านภาพลักษณ์ตราแหล่งท่องเที่ยว การรู้จักตราแหล่งท่องเที่ยว ความตั้งใจที่จะท่องเที่ยวซ้ำในอนาคต ความตั้งใจที่จะแนะนำ/บอกต่อ ต่ำกว่ากลุ่มที่มีสถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า สถานภาพแตกต่างกัน มีการรับรู้และแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างกัน (Perreault, Cannon & McCarthy, 2012, p. 99)

3. นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีแรงจูงใจด้านการผจญภัยแตกต่างกัน โดยกลุ่มผู้ใช้แรงงานในการผลิต มีแรงจูงใจด้านการผจญภัยสูงสุด และมากกว่ากลุ่มพนักงานด้านการค้าและกลุ่มอาชีพอื่นๆ เช่น เกษตรกร แม่บ้าน ฯลฯ เพราะกลุ่มผู้ใช้แรงงานในการผลิตอยู่ในวัยทำงานซึ่งมีขีดความสามารถจากทักษะของการใช้แรงงานมากอยู่แล้ว จึงชอบการเดินทางผจญภัยมากกว่า อีกทั้ง 2 กลุ่มหลังมีโอกาสที่จะท่องเที่ยวเพื่อผจญภัยน้อยกว่า เนื่องจากอาชีพและอายุไม่เอื้ออำนวยจึงมี

แรงจูงใจด้านนี้น้อยกว่า ดังนั้นกลุ่มแรกจึงมีแรงจูงใจด้านการผจญภัยมากกว่า 2 กลุ่มหลัง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกันมีแรงจูงใจ คุณค่า และความตั้งใจท่องเที่ยวในอนาคตแตกต่างกัน (ปณิศา ลัญชานนท์, 2548, หน้า 114)

4. นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ครัวเรือนต่อเดือนแตกต่างกัน โดยกลุ่มที่มีรายได้ต่ำจะมีแรงจูงใจด้านการผจญภัย คุณค่าที่รับรู้ด้านหน้าที่ คุณค่าที่รับรู้ด้านอารมณ์ และภาพลักษณ์ตราแหล่งท่องเที่ยวต่างกัน โดยกลุ่มที่มีรายได้ต่ำ (ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 53,999 บาท) มีด้านต่างๆ ที่กล่าวมามากกว่ากลุ่มที่มีรายได้สูง (รายได้ 54,000 บาทขึ้นไป) ซึ่งกลุ่มหลังนี้จะมีอำนาจการซื้อที่จะไปท่องเที่ยวในรูปแบบอื่น ซึ่งมีความปลอดภัยมากกว่าหรือดีกว่าการท่องเที่ยวผจญภัย อีกทั้งกลุ่มที่มีรายได้ต่ำจะมองเห็นคุณค่าที่รับรู้ด้านหน้าที่ระดับสูงกว่ากลุ่มที่มีรายได้สูง นอกจากนี้ยังเห็นคุณค่าที่รับรู้ด้านอารมณ์ และภาพลักษณ์ตราแหล่งท่องเที่ยวสูงกว่ากลุ่มที่มีรายได้สูงด้วย เนื่องจากกลุ่มที่มีรายได้สูงมีอำนาจซื้อมากกว่าจึงสามารถเปรียบเทียบและเลือกการท่องเที่ยวแห่งอื่นได้มากกว่า จึงมีการรับรู้ในระดับต่ำกว่า ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า นักท่องเที่ยว/ผู้บริโภคที่มีรายได้ครัวเรือนต่อเดือนที่แตกต่างกันมีแรงจูงใจการรับรู้ในคุณค่า และภาพลักษณ์ที่แตกต่างกัน (Perreault, Cannon & McCarthy, 2012, p. 99)

5. นักท่องเที่ยวที่มีที่อยู่อาศัยแตกต่างกันมีแรงจูงใจด้านการผจญภัยและคุณค่าที่รับรู้ด้านหน้าที่แตกต่างกัน โดยนักท่องเที่ยวที่อาศัยในกรุงเทพฯ มีแรงจูงใจด้านการผจญภัยต่ำกว่านักท่องเที่ยวจากต่างจังหวัด เพราะสภาพแวดล้อมในต่างจังหวัดมีลักษณะที่ต้องใช้การผจญภัยมากกว่า ซึ่งนักท่องเที่ยวต่างจังหวัดมีความคุ้นเคยอยู่แล้ว จึงมีแรงจูงใจด้านการผจญภัยมากกว่า อีกทั้งนักท่องเที่ยวในกรุงเทพฯ เห็นคุณค่าที่รับรู้ด้านหน้าที่ (ซึ่งประกอบด้วย ความสามารถทางการแข่งขันของอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน เมื่อเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น และความสามารถในการตอบสนองความต้องการ เมื่อเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น และความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน เมื่อเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น) จึงสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า นักท่องเที่ยว/ผู้บริโภคที่มีที่อยู่อาศัยแตกต่างกันมีแรงจูงใจด้านการผจญภัยและคุณค่าที่รับรู้ด้านหน้าที่แตกต่างกัน (Perreault, Cannon & McCarthy, 2012, p. 99)

6. ปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวซ้ำในอนาคต มีดังนี้ (1) คุณค่าที่รับรู้ด้านอารมณ์ คุณค่าที่รับรู้ด้านหน้าที่ ได้แก่ การท่องเที่ยวที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจานสามารถตอบสนองความต้องการได้ เนื่องจากมีความหลากหลายมากกว่า เมื่อเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Keller (2008, p. 195) (2) ประสบการณ์ด้านอารมณ์และความรู้สึก ได้แก่ ความรู้สึกเพลิดเพลิน ตื่นเต้น และอบอุ่น เหล่านี้ส่งผลต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติแก่งกระจานซ้ำ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Keller (2008, p. 195) (3) ภาพลักษณ์ตราแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ ความน่าชื่นชม ความงดงาม ความผ่อนคลาย ความน่าตื่นเต้น เหล่านี้ส่งผลต่อความตั้งใจท่องเที่ยวซ้ำในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Kotler และ Keller (2009, p. 783), Keller (1993), Baloglu และ McCleary (1999) (4) คุณค่าที่รับรู้ด้านอารมณ์ ซึ่งประกอบด้วย ความรู้สึกเพลิดเพลิน ตื่นเต้นและ

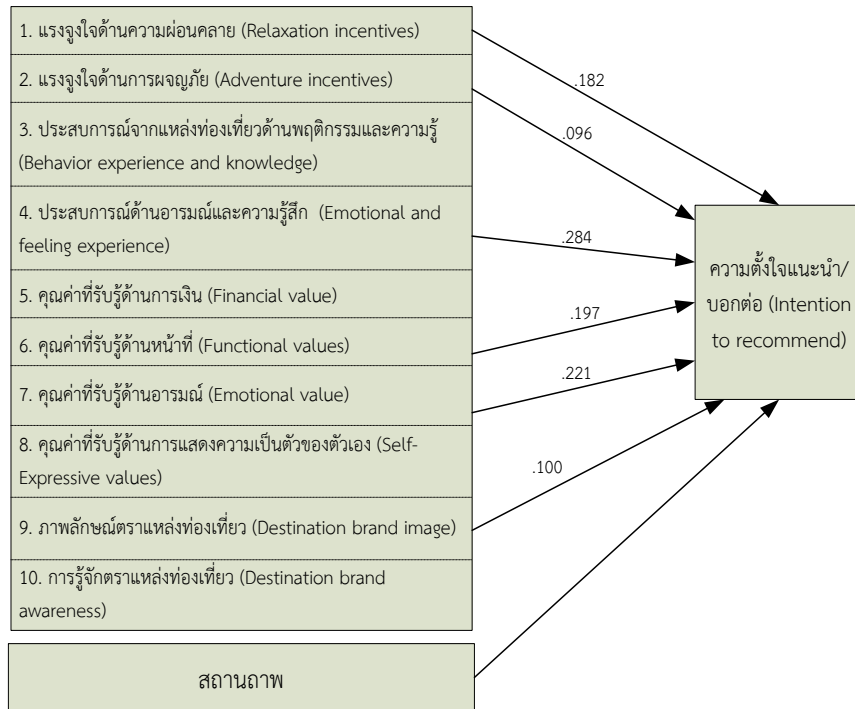
อยู่บนในการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ซึ่งเป็นตามแนวคิดของ Keller (2008, p. 69) (5) การรู้จักตราแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วย สามารถระลึกชื่อได้ มีความทรงจำในลักษณะบางประการที่ดี สามารถจินตนาการเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติแก่งกระจานได้ เหล่านี้ส่งผลต่อความตั้งใจท่องเที่ยวซ้ำในอนาคต ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ Kotler และ Keller (2006, p. 268)

7. ปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจแนะนำ/บอกต่อ มีดังนี้ (1) ประสบการณ์ด้านอารมณ์และความรู้สึก ซึ่งประกอบด้วย ความประทับใจจากการพบเห็น/สัมผัสธรรมชาติ สามารถเปลี่ยนแปลงประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในแง่ดี กระตุ้นความรู้สึกที่ดี เหล่านี้ส่งผลต่อความตั้งใจแนะนำ/บอกต่อ ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ Keller (2008, p. 195) (2) คุณค่าที่รับรู้ด้านอารมณ์ ประกอบด้วย ความเพลิดเพลิน ความรู้สึกตื่นเต้น และความรู้สึกอบอุ่น เหล่านี้ส่งผลต่อความตั้งใจแนะนำ/บอกต่อ ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ Musa, Hall และ Higham (2004, p. 318) (3) คุณค่าที่รับรู้ด้านหน้าที่ ซึ่งประกอบด้วย คุณค่าด้านการท่องเที่ยวที่เหนือกว่าที่อื่น การตอบสนองความต้องการได้เหนือกว่าที่อื่น และความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวที่เหนือกว่าที่อื่น เหล่านี้ส่งผลต่อความตั้งใจแนะนำ/บอกต่อ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Keller (2008, p. 195) (4) แรงจูงใจด้านความผ่อนคลาย ซึ่งประกอบด้วย ความเพลิดเพลินกับเพื่อน/ครอบครัว การผ่อนคลาย การชมความสวยงามของทัศนียภาพ การเสริมสร้างประสบการณ์ใหม่และแตกต่าง เหล่านี้ส่งผลต่อความตั้งใจแนะนำ/บอกต่อ ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ Musa, Hall และ Higham (2004, p. 318) (5) ภาพลักษณ์ตราแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย ความงดงาม ความน่าชื่นชม ความรู้สึกผ่อนคลาย และความน่าตื่นเต้น จากการท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน เหล่านี้ส่งผลต่อความตั้งใจแนะนำ/บอกต่อ ซึ่งเป็นตามแนวคิดของ Keller (2008, p. 69)

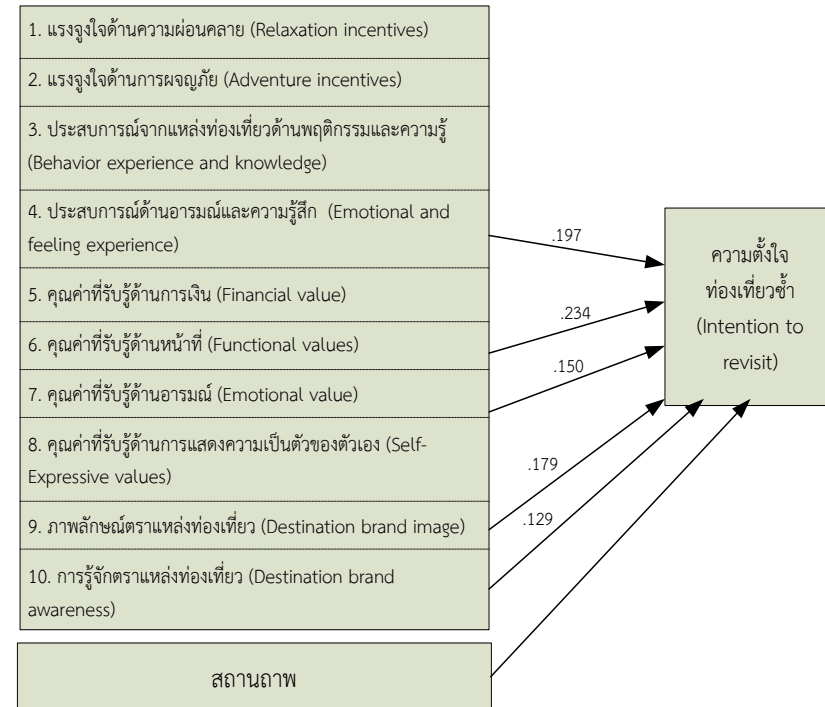
4.3 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน (ดังตาราง 4.1 ตารางที่ 4.2 และภาพที่ 4.1 ประกอบ)

ตารางที่ 4.1 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 และสมมติฐานข้อที่ 2

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน		สถิติที่ใช้
	ความตั้งใจท่องเที่ยวซ้ำ (Intention to revisit)	ความตั้งใจบอกต่อ (Intention to recommend)	
สมมติฐานข้อที่ 1 และสมมติฐานข้อที่ 2 ปัจจัยต่างๆ ส่งผลต่อความตั้งใจท่องเที่ยวซ้ำในอนาคต และความตั้งใจแนะนำ/บอกต่อของนักท่องเที่ยว			
1. แรงจูงใจด้านความผ่อนคลาย (Relaxation incentives) →	✗	✓ (.182)**	Multiple regression
2. แรงจูงใจด้านการผจญภัย (Adventure incentives) →	✗	✓ (-.096)*	Multiple regression
3. ประสบการณ์จากแหล่งท่องเที่ยวด้านพฤติกรรมและความรู้ (Behavior experience and knowledge) →	✗	✗	Multiple regression
4. ประสบการณ์ด้านอารมณ์และความรู้สึก (Emotional and feeling experience) →	✓ (.197)**	✓ (.284)**	Multiple regression
5. คุณค่าที่รับรู้ด้านการเงิน (Financial value) →			
6. คุณค่าที่รับรู้ด้านหน้าที่ (Functional values) →	✓ (.234)**	✓ (.197)*	Multiple regression
7. คุณค่าที่รับรู้ด้านอารมณ์ (Emotional value) →	✓ (.150)**	✓ (.221)**	Multiple regression
8. คุณค่าที่รับรู้ด้านการแสดงความเป็นตัวของตัวเอง (Self-Expressive values) →	✗	✗	Multiple regression
9. ภาพลักษณ์ตราแหล่งท่องเที่ยว (Destination brand image) →	✓ (.179)**	✓ (.100) *	Multiple regression
10. การรู้จักตราแหล่งท่องเที่ยว (Destination brand awareness) →	✓ (.129)**	✗	Multiple regression

หมายเหตุ: สถานภาพ (กลุ่มแต่งงานมีความตั้งใจแนะนำ/บอกต่อมากกว่ากลุ่มโสด)

หมายเหตุ: สถานภาพ (กลุ่มแต่งงานมีความตั้งใจท่องเที่ยวซ้ำมากกว่ากลุ่มโสด)

ภาพที่ 4.1 สรุปผลการวิจัย คุณค่าตราแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศผ่านการเรียนรู้ทางธรรมชาติของนักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน จ.เพชรบุรี

ตารางที่ 4.2 ผลการวิจัยจากการทดสอบความแตกต่างสมมติฐานข้อที่ 3

สมมติฐานข้อที่ 3	ANOVA	Welch	t-test
สมมติฐานข้อที่ 3 ลักษณะส่วนบุคคลที่ต่างกันมีการเรียนรู้ทางธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน			
1. นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกันมีแรงจูงใจด้านความผ่อนคลาย ด้านการรู้จักตราแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างกัน	✓	✓	-
2. นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีภาพลักษณ์ตราแหล่งท่องเที่ยว การรู้จักตราแหล่งท่องเที่ยว ความตั้งใจที่จะท่องเที่ยวซ้ำในอนาคต และความตั้งใจที่แนะนำ/บอกต่อ แตกต่างกัน	-	-	✓
3. นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีแรงจูงใจด้านการผจญภัย แตกต่างกัน	-	✓	-
4. นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ครัวเรือนต่อเดือนแตกต่างกัน มีแรงจูงใจด้านการผจญภัย คุณค่าที่รับรู้ด้านหน้าที่ คุณค่าที่รับรู้ด้านอารมณ์ และภาพลักษณ์ตราแหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกัน	-	-	✓
5. นักท่องเที่ยวที่มีที่อยู่อาศัยแตกต่างกันมีแรงจูงใจด้านการผจญภัยและคุณค่าที่รับรู้ด้านหน้าที่แตกต่างกัน	-	-	✓